

Strategi for barn og unge i Norden

Strategi for barn og unge i Norden

ANP 2006:719

© Nordisk Ministerråd, København 2006

ISBN 92-893-1309-9

Trykk: Clausen Offset, Odense 2006

Design: Brandpunkt a/s

Opplag: 500

Trykt på miljøvennlig papir som oppfyller kravene i den nordiske miljøsvanemerkeordning.

Publikasjonen kan bestilles på www.norden.org/order.

Flere publikasjoner på www.norden.org/publikationer

Printed in Denmark

Nordisk Ministerråd

Store Strandstræde 18

1255 København K

Telefon (+45) 3396 0200

Fax (+45) 3396 0202

Nordisk Råd

Store Strandstræde 18

1255 København K

Telefon (+45) 3396 0400

Fax (+45) 3311 1870

www.norden.org

Det nordiske samarbeidet

Det nordiske samarbeidet er et av de eldste og mest omfattende regionale samarbeider i verden. Det omfatter Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige samt Færøylene, Grønland og Åland. Samarbeidet styrker samhørigheten mellom de nordiske land med respekt for de nasjonale forskjeller og likheter. Det øker mulighetene for å hevde Nordens interesser i omverdenen og fremme det gode naboskap.

Samarbeidet ble formalisert i 1952 med *Nordisk Råds* opprettelse som forum for parlamentarikerne og regjeringene i de nordiske land. I 1962 underskrev de nordiske land Helsingforsavtalen, som siden har vært den grunnleggende rammen for det nordiske samarbeidet. I 1971 ble Nordisk Ministerråd opprettet som det formelle forum til å ivareta samarbeidet mellom de nordiske regjeringer og den politiske ledelsen i de selvstyrende områder, Færøylene, Grønland og Åland.

Visjon

Visjon: Norden skal være verdens beste sted for barn og unge

Barn og unge er et prioritert område for Nordisk Ministerråd. Gjennom oppfølging av dette strategidokumentet skal det gjøres en innsats på tvers av alle samarbeidsområdene.

Barn og unge har lenge vært et viktig politisk område i de nordiske landene og selvstyreområdene. Arbeidet er basert på felles grunnleggende verdier som rettferdighet, likhet, demokrati, åpenhet og engasjement. Gjennom et fortsatt nært samarbeid mellom landene i Norden på barne- og ungdomsområdet, kan man oppnå mer enn landene kan oppnå hver for seg. Gruppen barn og unge omfatter alle i alderen 0–25 år, men aldersspekteret kan variere i forskjellige sammenhenger.

Overordnede mål for det barne- og ungdomspolitiske samarbeidet i Norden

Målet er at arbeidet med barn og unge i Nordisk Ministerråd skal fremme barn og unges innflytelse og muligheter til å få gode levevilkår. Alle barn og unges rett til gode levevilkår og innflytelse skal fremmes på like vilkår, uavhengig av kjønn, etnisk, kulturell eller sosioøkonomisk bakgrunn, alder, bosted, seksuell legning eller funksjonsnedsettelse.

Arbeidet skal ta utgangspunkt i et rettighetsperspektiv som innebærer at

- Barn og unges menneskerettigheter skal beskyttes og fremmes. Når det gjelder arbeidet som er rettet mot barn og unge under 18 år, skal FN-konvensjonen om barns rettigheter ligge til grunn.
- Barn og unge har rett til utdanning, sosial og økonomisk trygghet, god helse og muligheter for utvikling.
- Barn og unge skal være med å påvirke sine egne liv, nærmiljøet og samfunnsutviklingen generelt.

Priorite
om

Prioriterte områder

Størstedelen av samarbeidsområdene i Nordisk Ministerråd har innflytelse på barn og unges situasjon. Alle arbeidsområdene i Nordisk Ministerråd skal ha et integrert barne- og ungdomsperspektiv. I løpet av de kommende årene skal de følgende spørsmålene imidlertid ha særlig prioritet i det nordiske samarbeidet:

Matvareområdet: Fremme bedre helse og livskvalitet blant barn og unge gjennom mat og mosjon. Redusere det kommersielle presset mot barn og unge.

Miljøområdet: Fremme barn og unges kunnskap om og respekt for naturen og naturressursene

Kulturområdet: Fremme barn og unges muligheter til å delta aktivt på kulturområdet og skape sine egne kulturuttrykk; sikre at barn og unge får bedre tilgang til kvalitetspreget nordisk innhold i digitale medier som dataspill og at barn og unges mediekompetanse tilsvarer bruksmulighetene; og styrke innsatsen til de nordiske hus og institutter for å formidle og stimulere barne- og ungdomskulturen.

Helse- og sosialområdet: Barn og unge i risikogrupper. Barn og unges helse og forebygging av misbruksmønstre. Arbeidet med utsatte barn og unge i de baltiske landene og Nordvest-Russland skal fortsatt ha høy prioritet.

MF/norden.org

Likestillingsområdet: Like muligheter og livskvalitet for gutter og jenter.

Utdanningsområdet: Unges mulighet til god utdanning. Fremme utvikling og forskning på kvalitet i utdanning både i grunnskolen og på høyere nivå for å styrke Norden som en foregangsregion for utvikling av menneskelige ressurser. Kvalitetsutvikling og kvalitetsvurdering er grunnlaget for flere aktiviteter og prosjekter. Øvrige samarbeidsområder for å styrke kvaliteten på utdanningen er internasjonalt indikatorsamarbeid og oppfølging av Københavnprosessen, bl.a. godkjenning av yrkeskompetanse og overføring av ansiennitet innenfor yrkesutdanning.

Den nordiske barne- og ungdomskomiteen, NORDBUK: unges egen organisering og unges nordiske samarbeid, nye metoder for unges deltakelse i demokratiske prosesser, mangfold, menneskerettigheter, internasjonalt barne- og ungdomspolitisk samarbeid og koordinering av forskning på barn og unge.

Ansvarsfordeling og oppfølging

Ansvarsfordeling og oppfølging

Et felles ansvar

En generell politikk med hensyn til barne- og ungdomsperspektivet medfører at alle virksomhetene innen de prioriterte områdene i Nordisk Ministerråd får ansvar for å integrere barne- og ungdomsområdet i sine aktiviteter. Ministerrådet har ansvar for at dette politiske fokusområdet gir synlige resultater i det nordiske samarbeidet.

MR-SAM

Samarbeidsministrene, MR-SAM, og derunder den nordiske samarbeidskomiteen, har det overordnede koordine-

ringsansvaret for det nordiske samarbeidet på barne- og ungdomsområdet. Ansvar for det konkrete faginnholdet ligger hos de respektive berørte fagministerrådene.

De prioriterte fagministerrådene

Nordisk Ministerråd har ansvaret for å implementere strategiens overordnede mål og integrere et barne- og ungdomsperspektiv i de relevante handlingsplaner. Nordisk Ministerråd skal analysere hvordan ulike beslutninger og instanser påvirker situasjonen for barn og unge og utforme målbare målsetninger i forhold til strategiens målsetninger og utgangspunkter.

Den nordiske barne- og ungdomskomiteen (NORDBUK)

NORDBUK er Nordisk Ministerråds rådgivende og koordinerende organ i nordiske og internasjonale barne- og ungdomspolitiske spørsmål. NORDBUKs virksomhet styres av strategidokumentet, handlingsplanen for NORDBUK og formannskapslandets prioriteringer. I NORDBUKs virksomhet inngår et koordinerende og oppfølgende ansvar for strategidokumentet, noe som også fremgår av NORDBUKs handlingsplan.

En samlet rapport fremlegges for MR-SAM hvert år. Rapporten behandles først av NORDBUK, som har ansvaret for å vurdere innsatsen og for å foreslå forbedringer for MR-SAM.

Denne handlingsplanen ble godkjent av de nordiske samarbeidsministrene på deres møte i København 1. mars 2006.

Nordisk Ministerråd

Store Strandstræde 18
DK-1255 København K
www.norden.org

